

PROMENADRUTT

- 1 TORGET
- 2 STORGATAN
- 3 JAKOBSTADS MUSEUM
- 4 TRÄDGÅRDSGATAN
- 5 ROSENLUNDS PRÄSTGÅRD – ASPEGRENS TRÄDGÅRD
- 6 ROSENLUNDSGATAN - KVARNBACKSGATAN
- 7 CHOREAUSGATAN
- 8 RUNEBERGSPARKEN
- 9 KANALESPLANADEN
- 10 SKOLTRÄDGÅRDEN
- 11 SKOLGATAN, f.d Strenbergs tobaksfabrik, tobaksmuseum
- 12 ALHOLMSGATAN, trähustaden Norrmalm "Skata"
- 13 SKEPPAREGATAN
- 14 HAMNGATAN
- 15 CONCORDIAPARKEN
- 16 JAKOBSTADS KYRKA
- 17 VISASBACKEN - WESTMANSMORS STUGA
- 18 KANALESPLANADEN, gågatan

VISIT JAKOBSTAD
 Rådhuset, Salutorget 1
 Jakobstad | tourism@jakobstad.fi

1. TORGET

Jakobstad grundades 27.10.1652. Staden grundades av grevinnan Ebba Brahe, som gav staden dess namn efter sin make Jakob de la Gardie. Torget har fungerat som handelsplats sedan medeltiden, det nuvarande rådhuset är det fjärde i ordningen.

Arkitekt Georg Wilenius ritningar godkändes 1875 och rådhuset togs i bruk, 1877. År 1890 fick huset ett nytt utseende. I stället för den senklassicistiska stilen, fick huset panelarkitektur samt en ny tornkonstruktion i nyrenässans, ritad av länsarkitekten Waldemar Backmansson och Fr. Thesleff.

Den ljusa byggnaden, Lindskogska handelshuset med årtalet 1797, lät redaren och handelsmannen Adolf Lindskog bygga. Huset ingår nu i högskolekvarteret Campus Allegro med musikutbildningen. I samma kvarter finns flera skolor på andra och tredje stadiet på tre språk. I byggnaderna finns bank, bibliotek, restaurang och café. Konsertsalen, Schaumansalen, 2013, är en bland de akustiskt bästa i landet med 400 platser. Campus Allegro-kvarteret består av byggnader från fyra sekel: 1700-, 1800-, 1900- och 2000-talet.

Den rappade träbyggnaden i hörnet av Storgatan och Rådhusgatan i empirestil är ritad av Anders Fredrik Granstedt. Skeppsredare och fabrikkör Philip Ulrik Strengbergs handelshus från början av 1840-talet var ett av de större handelshus i Jakobstad.

Handelshuset byggdes efter stadens brand 1835 på befintliga källare från 1700-talet. Källarutrymmen används numera som restaurang.

2. STORGATAN

År 1835 förstördes byggnaderna i stadsdelen Södermalm, som ligger söder om Kanalesplanaden, i en eldsvåda.

Byggnaderna mellan torget och Malmska gården, numera Jakobstads museum är från 1840-talet och byggda i empirestil.

På högra sidan om Storgatan finns Björkmans f.d. handelshus.

Till vänster finns en del av Campus Allegros byggnader i tidigare Lassfolks spetsfabrik. På följande tomt stod det hus där nationalskalden Johan Ludvig Runeberg föddes. Se skylten!

F.d. Liljas hus på höger sida inrymmer After Eights lunchrestaurang och café. Ungdomsarbete och ungdoms verkstäder är en viktig del i verksamheten vid After Eight.

3. JAKOBSTADS MUSEUM

Den ståtliga vita empirebyggnaden från 1838 i hörnet av Storgatan och Trädgårdsgatan är Jakobstads Museum, tidigare handelshus och hem för familjen Malm. Arkitekt Anders Granstedt planerade byggnaden åt skeppsredaren och handelsmannen Peter Malm. I Jakobstads museum kan man bekanta sig med stadens och sjöfartens historia samt temporära utställningar. Museibutik inne i museet. I gårdsbyggnaderna finns museala utställningar av bl.a. en lanthandel, arbetarbostad, damfrisering m.m. På området finns museets utställningshall Tempus.

TRÄDGÅRDSGATAN

Den ljusa våningsbyggnaden till vänster är Etelänummen koulu, finskspråkig skola för elever i åk 6-9. På andra sidan gatan verkar finska arbetarinstitutet i f.d. Thodénska handelshusets rosa byggnad. Marskalk Mannerheim var gäst i huset på 1940-talet. I gårdsbyggnaden inleddes ingenjör Wilhelm Schauman sin industriella verksamhet med att producera cikoria, ett koffeinfritt kaffesurrogat.

5. ROSENLUNDS PRÄSTGÅRD, ASPEGRENS TRÄDGÅRD

Rosenlunds prästgård med Aspegrens trädgård och kringliggande byggnader bildar en unik 1700-tals prästgårdsmiljö. Prosten Gabriel Aspegren lät bygga trädgården i mitten av 1700-talet. Trädgården är nu återskapad enligt gamla ritningar i barockstil och är en av de äldsta prästgårdsträdgårdarna i Finland. I stenladugården, från 1775, finns Pedersöre hembygdsmuseum, öppet sommardag. Prästgården har genomgått en grundlig restaurering, har café och lunchrestaurang och erbjuder utrymmen för föreläsningar och privata fester. Kulturella evenemang med olika teman ordnas i den anrika prästgårdsmiljön.

6. ROSENLUNDSGATAN-KVARNBACKSGATAN

Vattentornet, från 1929 är planerat av arkitekt Lars Sonck.

Läkaren Elisabeth Backman lät bygga den gula jugendbyggnaden, på parkens andra sida, som stadens första förlösningssjukhus, 1909. Byggnaden är nu i privat ägo.

Huset bredvid, Ebeneserkyrkan, från år 1892. Byggnaden är den äldsta på Kvarnbacken.

7. CHOREUSGATAN

Choraeusgatan har fått sitt namn efter diktaren Michael Choraeus, som bl.a. diktade om "Flickorna i Jakobstad".

Metodistkyrkan till höger är byggd 1928, tillbyggd på 1990-talet.

8. RNEBERGSPARKEN

Nationalskalden Johan Ludvig Runeberg föddes i Jakobstad den 5.2.1804.

Bysten i parken gjordes av hans son skulptören Walter Runeberg och restes till 100-årsminne av nationalskaldens födelse. Runebergsvekan firas årligen i början av februari och bjuder på kulturevenemang av olika slag. På Valborgsmässoafton ihågkommer studerande nationalskaldens minne och bysten pryds med en studentmössa.

9. KANALESPLANADEN

Familjen Runeberg bodde, 1811-1815 i Fontellska huset som fanns på nuvarande Stadshotellens tomt. I huset bredvid nuvarande Stadshotell, f.d. stadsgården, föddes 1807 Fredrika Tengström, nationalskalden Johan Ludvigs småkusin och blivande hustru.

10. SKOLTRÄDGÅRDEN

Skolträdgården, anlagd och uppbyggd 1915-1932, är en donation av släkten Schauman till minnet av apotekare Viktor Schauman och hans hustru Elise. Parken planerades för att "väcka och utveckla stadsbornas sinne för växtvärldens skönhet, under och nytta." Skolträdgården är en av världens nordligaste botaniska trädgårdar med över 1000 växtarter. Dammen i parkens nedre del har sommardag gulfiskar och i mitten står putto-statyn av Matti Haupt. Finlands första trädgårdsarkitekt Bengt Schalin planerade Skolträdgården. Jugendbyggnaden intill parken, Jakobstads Gymnasium, planerades av arkitekt Bertel Jung 1904. Tillbyggd 1960 och i början av 2000-talet. I byggnaden verkar både det svenska och det finska gymnasiet.

11. SKOLGATAN, F.D. STRENGBERGS TOBAKSFABRIK, TOBAKSMUSEUM

Till höger f.d. Strengbergs tobaksfabrik. Tobaksspinneriet grundades i Jakobstad år 1762. Tobaksproduktionen fortgick in på 1990-talet. I fabriken tillverkades snus, tuggtobak, pip-tobak och senare cigarrer och cigarettor. Fabriken sysselsatte som mest upp till 2000 personer. Den gula byggnaden med fabrikklockan är ritad av arkitekt Torben Grut, 1909. Strengbergs klocka, Finlands största utomhusklocka, är en symbol för industristaden Jakobstad. Byggnaderna i rödtegel byggdes i slutet av 1800-talet och är i dag stadens stadshus. Inne på gårdsområdet i en av byggnaderna finns tobaksmuseet, förvaltas av Jakobstads museum, öppet sommardag och enl. överenskommelse.

12. ALHOLMSGATAN, TRÄHUSSTADSDELEN "NORMALM" "Skata"

Genom att passera porten mellan ovan nämnda byggnader kommer man in till trähusstadsdelen Norrmalm, mera bekant som Skata, ett av de största enhetliga bevarade trähusområdena i Finland, med 40 kvarter. De första kvarteren byggdes på 1700-talet för sjömän och hantverkare, senare också fabriksarbetare. Idag är trähusstadsdelen Skata skyddad och ett attraktivt bostadsområde i stadens centrum. På vissa hus finns informationsskyltar, där man kan läsa om husets historia. Skata-applikation finns att tillgå.

13. SKEPPAREGATAN

Många gator i Skata har namn förknippade med skeppsbyggande och sjöfarten, som varit en betydande tid i stadens historia.

14. HAMNGATAN

Hamngatan är en av de äldsta gatorna i Jakobstad med hus från 1700-talet. I två av husen, har nationalskaldens föräldrar tillbringat sina sista levnadsår. Se skyltarna! Den lilla röda träbyggnaden i slutet av gatan var i tiderna kyrkstuga, övernattningsstuga, för Larsmobor.

15. CONCORDIAPARKEN

Concordiaparken till höger har fått sitt namn efter segelfartyget Concordia, som seglade till Ost-Indien, 1782-1786. Ankaret i parken har man funnit vid muddringar i hamnen. I parken finns en unik björkvariant, flikbladig hängbjörk.

16. JAKOBSTADS KYRKA

Korskyrkan i trä är ritad av Johan Simonsson Knubb från Vörå, 1731. Stadens första kyrka stod på samma plats, men brändes ner under stora ofreden 1714. Kyrkans sevärdheter är bl.a. den 3 meter höga, sjuarmade ljusstaken, 1709 samt votivskeppet från mitten av 1700-talet.

17. VISASBACKEN – WESTMANSMORS STUGA

Det röda huset till höger, Westmansmors stuga, var nationalskalden Johan L. Runebergs första skola. Sjömansänkan Anna Helena Westman livnärde sig och sin familj genom att lära stadens barn läsa, skriva, räkna samt religion. Skolrummet finns på vinden i en liten kammare. Stugan förvaltas idag av Jakobstads museum. Öppen enl. överenskommelse.

18. KANALESPLANADEN

– gågatan med vattenskulpturen

Kanalesplanaden, stadens gågata från 1992, har i tiderna varit farled mellan havsvikarna, som omgärdat stadens centrum. **Vattenskulpturen, "Strömmar i gemenskap"** av skulpterad av konstnären Eero Hiironen på gågatan, syftar på vattnets betydelse som livsvillkor för människorna samt stadens historia. Skulpturen avtäcktes vid stadens 350-års jubileum 2002.

*Trevlig promenad
i Jakobstads centrum
– välkommen åter!*

